

Z československé republiky

Protiněmecké bouře v Praze.

O protiněmeckých bouřích v Praze přinesli jsme zprávy na základě kabelových zpráv amerického tisku. Zprávy tyto byly značně nejasné a teprve později poněkud byly ujasněny zprávami Československé Tiskové Kanceláře ve Washingtoně. Nyní je nám možno přinést zprávy na základě sdělení pražského tisku. Z těchto zpráv dá se soudit, že bouře pražské nebyly takového rozsahu, jak zdály se naznačovat kabelogramy. Byly vyprovokovány událostmi, ku kterým došlo v Chebu, kde zřevnost Němců projevila se v světě nejpříjemnějším. V Chebu došlo k velkým násilnostem na Čechůch za demonstrací, při kterých na všech domech vyvěšeny byly velkonožkové prapory. Na pomník Josefa Habsburka byla pověšena stuha velkonožkové barev. Německá hudba chebská hrála pochod rakouského 73. pluku. Zpívány písně "Waecht am Rhein" a "Deutschland, Deutschland ueber Alles". Česká škola byla demolována. Strážníci všechny dvojzvězdné nápisy na všech úředních budovách a na nádraží. Německým děvcám, která navštívila zábavu československých vojáků, uřezány byly copy a pověšeny na pranýř. Tyto události vedly k tomu, že dne 16. listopadu uspořádala Národní Jednota Severočeská tábor lidu na Václavském náměstí v Praze, k níž podnět vyšel z kruhů chebské české menšiny. Řadu proslovů zahájil agrární senátor Em. Hrubý, který ve své řeči, poukazuje na rozdíly doby převratové a dnešní, dovozuje, že s našimi Němci není smíru, že s nimi nelze smlouvat. O chebských událostech promluvil krátce předseda N. J. S. inž. Kulíš, načež se ujal slova nář. dem. senátor K. St. Sokol. Podobně jako prvý řečník dochází k úsudku, že "nesmíme strpět a jest to nesrovnatelné se etí suverenního národa, aby některý jeho člen pro příslušnost k němu byl znásilňován. Na stráž, občané, a bude-li třeba i k boji!" Konečně porovnal odb. učitel Mléček život chebské menšiny s životem Čechů v plebiseitním území. Po té byla schválena resoluce, která žádá: zajištění osobní a majetkové bezpečnosti českých lidí; českou školu pro české děti; vhodné místnosti vyučovací; náhradu způsobených škod; vyplacení státní zálohy na české školy; potrestání viníků násilností; zřízení státní policie v Chebu; odstranění všeho, což může urážeti city českého občanstva (nápis, pomníky); dosažení spolehlivých orgánů do státní správy a konečně rovnoprávnost českého lidu v pohraničí. Po přijetí resoluce promluvil senátor Hrubý doslov, načež po zapění národní hymny se zástup rozešel. Obecenstvo bylo vyzváno, aby se odebralo k Stavovskému divadlu a že zabralo pro českou scénu. Zároveň byli účastníci vyzváni, aby seřídili cízho majetku stejně jako osobní bezpečnosti a etí, zejména Němci a židů. Policieji ředitelství vydalo o demonstracích, které potrvaly až do pozdních hodin večerních tuto zprávu úřední: — "Večera po poledních přijela do Prahy deputace raněných žen, dětí a vojínů, kteří byli ztýráni při protiněmeckých demonstracích v Chebu. Deputace uspořádala na Václavském náměstí tábor lidu, na němž ostře odsuzovány skutky spáchané proti Čechům. Po ukončení schůze odebral se dav, který mezitím vzrostl na několik tisíc osob, ke stavovskému divadlu na Ovocném trhu a obsadil je. Jedna část účastníků vnikla zadním vchodem do divadelního vnitřku. Ze středu jich vyšlo heslo, že "Staré německé divadlo jest lidem zabráno." Přes rozáhlá opatření učiněná k tomu cíli, aby bylo zabráněno vstupu davu do divadla, dostalo se množství lidí na balkony a galerie. Později přišlo do divadla několik ruských legionářů s horeč Národního divadla, kteří spolu se stráží vchody divadla obsadili a lid vřítlačili z divadla. Zástupcové herectva prohlásili, že budou chrániti divadlo proti pokrožen, ježto budova se zabírá pro české divadlo na tak dlouho, pokud nebude zjednána náhrada, sříbná rozhodujícími kruhy. Asi 200 ruských legionářů shromáždilo se v divadle. Na balkonech divadla vstřípný byli pra-

pory ve státních barvách. Od stavovského divadla táhl dav na Příkop a shromáždil se v počtu asi 3000 lidí před Německým domem na Příkopě. Současně vnikl dav zadním vchodem u Plodínové burzy do místnosti tohoto domu, odkud vyházel sochy býv. císařů Franza Josefa a Viléma II. Napominání stráže nepomáhalo, zne-možněno jakékoli zakročení. Bylo jí spláno a píváno po ní. S ú-časně dostavilo se asi 40 lidí do redakce "Bohemie", kde vynutilo na redaktorovi listu slib, že po-pěnáže zitrkem "Bohemie" nebu-de vyeházeti. Po tomto ujištění deputace se klidně vzdálila. — V redakci a administraci "Tagblattu" přeházeno zařízení. V Lesa a Redehalle ve Smečkách vyhaze-na byla spolková knihovna a li-stiny spolku okny, což přijato bylo jasotem zástupu shromáždě-ného na ulici. V Turnhalle v Ma-riánské ul. rovněž vyházeno za-řízení a listiny spolku okny. Při-tom přítomno bylo též několik vo-jínů. Toto počinání bylo rovněž zástupem na ulici vadostně vítá-no. Rovněž tak v Handwerker-vereinu a ve Schlaraffii na Novém městě bylo vyházeno spolkové za-řízení. Totéž stalo se v tiskárně "Tribuny". Vniknutí davu do "Studentenheimu" a "Sansouci" bylo energetickým zakročeniím strá-že zabráněno. Před 6. hod. več. oblehli dav asi 200 osob, mezi ni-mi i legionáři. Nové německé di-ivadlo a prohlásili je za zabrané. — Policieji ředitelství vydalo ty-to úřední zprávy: Školní úřady nařídily revizi všech veřejných místností a škol za účelem okamži-tého odstranění všech upomínek na Habsburky a Rakousko, jako jsou obrazy, sochy atd. Zástupy lidu prohlížely večer různé němeč-ké místnosti spolkové a české pá-trajíce po sochách a jiných věcech, upomínajících na Habsburky. Ze zástupu vyslány byly deputace k ministerskému předsedovi, které žádaly o zjednání nápravy a od-stranění upomínek na Rakousko. Deputace přijaty byly minister-ským radou Bartošem a polie. ko-misařem Charvátkem. Ve stavov-ském divadle byla večer hrána za naprostého klidu a pořádku "Pro-dána nevěsta". V Nov. německém divadle, jež bylo obsazeno až do 9. hod. večerní legionáři a zástupci lidu, se vůbec nehrálo. Po uji-štění ředitele divadla, že se hráti nebude, zástup se v klidu rozešel. Před hotelem "Štěpán" na Vá-clavském nám. provokoval Bruno Prinke, 33letý poručík u zál. pš. pl. č. 2 v Litoměřicích, a sice pro-voval zástup 3000 lidí slovy "Bochmische Hunde." Na místě byl za tato slova ztřestán. Utrpěl otřes nervů. Legionáři vzali Prin-ka v ochranu a odvedli jej do ho-telu "Štěpán."

Zavraždil bratra. — 22letý že-natý rolník František Karmasin ve Vítkově na Moravě, v pondělí 25. října večer přiklel ke svým ro-dičům a tam z revolveru zastřelil svého svobodného, 29-letého brat-ra Antonína a utekl. Vraha ne-mohl nikde naléztí. Skrýval se asi v díře v lomu u Vítkově. Ale brzy hladem vysílen obtěžoval ne-poznán pocestné. Konečně v pátek v noci nalezl jej v brázdě v poli, kam se odplížil z lomu, když pozoroval pronásledovány. Byl vy-sílen. Revolveru již u sebe neměl. Nalezeny u něho jen dvě krabíčky sárek. Byl odevzdán četnictvu. Při zatýkání se třásl a jevil známky pomatenosti. Činu vražděného se smad dopustil, že mu rodiče ne-odevzdali hned celý dědičský po-díl, jak si žádal, a že se asi do-mníval, že ostatní, naě si dělal ná-roky, případně vše jeho bratru. František Karmasin byl dodán k okresnímu soudu do Velké Bytče.

Stipendia francouzské vlády pro československé absolventy a studující vysokých škol. — Fran-couzská vláda dala opět našemu ministerstvu školství a národní o-světy k dispozici 5 stipendií po 3000 fr. pro absolventy a studující československých vysokých škol. Nemalou zásluhu o to má zpřio-mocněný ministr republiky fran-couzské v Praze p. Couget, jenž s neobvyklejším porozuměním sleduje a dinná podporuje vše, co přispívá ku poznání francouzské kultury u nás a k utužení kulturních a škol-ských styků česko-francouzských. Noví stipendisté vysokoškolské od-jíždí do Francie 17. listopadu, kde pobudou na studiích po celý rok.

Kolik jest domů v čes. republice? — Die příručky státního statisti-ckého úřadu bylo roku 1910 domů v Čechách 826,943, na Slovensku 474,809 na Moravě 372,650, v Pod-

karpatské Rusi 104,378, ve Slez-sku 86,180, v Ratiborskú 7271, Hlubčickú 6423, Valčickú 4732 a Vitorazsku 1128. Úhrnem 1,880, 603 domů. Při úhrnem počtu o-byv. 18,811,653 obývalo v jednom domě průměrně 7 osob a asi 2 ro-diny.

Noví českoslovenští generálové. — Č. S. se dovídá, že budou v nej-blížších dnech jmenováni a přeb-ny tyto plukovníci generály: zpá-mý plukovník Snejdárk, velitel 1. divise sibiřské armády, Karel Voženlek a Kamil Holý. — Ze známých legionářských důstojní-ků budou jmenováni plukovníky: Vojtěch Klecanda, býv. generální úbytovatel sibiřské armády, poz-dější zástupce generála Pellée a velitel bratislavského vojenského velitelství Rud. Janá.

Průběh události v Chebu. — Plukovník Gibiš, vyslaný do Che-bu k vyšetření příhod při stržení pomníku Josefa II., hlásí se o prů-běhu události toto: V sobotu dne 13. listopadu vracelo se vojsko jak obvyčejně ze evičiště, provázeno hudbou do kasáren. Na náměstí bylo shromážděno civilní obyva-terstvo, které se domáhalo náprav-ve věcech vyživovačích. Velitel pluku nevěděl o těchto demonstra-cích, jinak byl by volil jinou ce-stu do kasáren. Když vojsko do-šlo na náměstí, začlo shromážděné občanstvo křičeti na vojáky "Faj!", pílivali na ně, do vojáků strkali a dokonce strhovali jim pušky z ramen. Sami němečtí no-váčeji si stěžovali na tyto insulity se strany svých krajanů. Pluk o-dešel do kasáren a až do večera se nic zvláštního nepřihodilo, několi-náladá mužstva byla pobouřena.

Teprve v noci vyšly 3 oddíly vo-jáků zadním vchodem z kasáren, rozesťavili se po náměstí a strhli sochu Josefa II. Na to vrátil se oddíl do kasáren. Již po cestě do-mů byli vojáci napadeni němeč-kým obyvatelstvem a několik vo-jáků a civilistů bylo při tom leh-ce zraněno. Na jiném místě byli dva důstojníci letectva ztlučeni, takže utrpěli pohmoždění na hlavě. Občanstvo po té zase sochu postavilo. V neděli zachoval vojs-ko klid a podrobilo se všem roz-kazům důstojnictva. V pondělí dopoledne zůstala část mužstva konsignována v kasárněch a osta-tek mužstva odešel na pravidelné evičení na evičiště.

Rozhodnutí ve sporu o "Právo Lidu". — Oně 15. listopadu doru-čen byl sporným stranám rozsuz-dek okr. soudu pro Dolní Nové Město ve sporu Ant. Němce proti Frant. Toužilovi a soudr. ve věci "Práva Lidu." Rozsudkem tímto se zapovídá žalovaným, aby žalob-ve v držbě vydavatelského práva, časopisu "Právo Lidu" a "Ve-černík Práva Lidu", zejména v dr-žbě místností redakčních, adm-inistračních a expedičních v Praze II., Hybernská ul. č. 7., jichž po-uzívají k vydávání časopisu "Ru-dé Právo" a "Večerník Rudého Práva", nyní "Rudé Právo Ve-černík", a v nájmu těchto místno-stí rušili, dále aby jej rušili v dr-žení veškerého inventáře redak-čního, administrativního a expedi-čního v těchto místnostech se na-lézajících a nákladního automobi-lu a nařizuje se jim, aby vše u-vedl do předešlého stavu a koneč-ně aby od vymáhání pohledávek za "Právo Lidu" a "Večerník Práva Lidu" a inserci v nich ja-kož i od používání místností re-dakčních, administrativních a ex-pedičních upustili a je jakož i ve-škeré předměty, a to jak nákladní automobil tak i zařízení redakční, administrativní a expediční jakož i knihy, spisy, adresář a ostatní předměty žalobci solidárně vydali.

Smutný osud českého důstojní-ka. — Z posádkové nemocnice na Karlově nám. byl dne 5. listopadu odp. pochován na Olšanech v čes-tnosti hřbitově plukovník Jan Tro-skov. Byl synem českého vlastence dra. Rudolfa knížete Thurn Ta-xisa, pozdějšího svobodného pána z Troškova. Vstoupiv začátkem 80. let do ruské armády, zúčastnil se okupace Bulharska, výprav na perských hranicích, v Turkestaně, tažení generála Linévicha na Pe-king a války rusko-japonské. Tu byl komendantem jízdního pluku, v jehož čele zachránil před Chun-guzy most přes Sungari. V bitvě u Mukdenu byl těžce raněn. Ve válece světové byl velitelem jízdy na ruské severní frontě, kde byl několikrát raněn. O chrabrosti jeho svědčí mimo rány vysoké řady sv. Vladimíra s mečí a sv. Jiří s mečí. Za ruského převratu přihlá-sil se do československé armády, sl. vpřed Němci do Ukrajiny zna-

UNION STATE BANK

Omaha, Nebraska

K VÁNOCŮM

SPROSTŘEDKUJE ZÁSILKU

peněz do Československa

Přímé spojení s Československými bankami urychluje nám vyplacení zášek. Peníze jsou vyplaceny v plné hodnotě. — Za každou zásilku ručíme. — Dáváme nejvíce korun za \$1.00 dle sazby.

VYSTAVUJEME DRAPTY SPLATNÉ V ČESKOSLOVENSKU.
Emil Kavalec, ředitel výměnného odboru.

Vymáháme dědictví pro zdejší občany a vůbec vyřizujeme veškeré bankovní záležitosti správně a rychle.

F. C. HORÁČEK, předseda, L. M. MILENÝ, kasír.
JAKUB HORÁČEK, míst. před. EMIL KAVALEC, výp. kasír.

30c — Výborná naše káva — 30c

NEMĚLA BY SCHÁZET V ŽÁDNÉ DOMÁCNOSTI.

Káva specialita, lb. 30c	Káva Peaberry, lb. 28c
Káva chutnější, lb. 33c	Káva lepší, lb. 36c

WESTERN COFFEE MILLS

ORETE, NEBRASKA. J. VAVŘINA, majitel.

Píšte si o cenník a vzorky.

fil tento plán. Na to vstoupil do protibolševické armády, kde byl opětovně raněn a ztratil též pět svých synů důstojníků. Uprehnul z bolševického zajetí, kde byl tři-kráte odsouzen na smrt, přijat byl na intervenci prezidentovu do československé armády a komando-ván do Podkarpatské Rusi, pozdě-ji na Slovensko do Levoče, jako velitel 20. českosl. pluku. Začá-tek října onemocněl následky vá-lečných útrap a přijel si pro smrt do vlasti.

Travičí studni na pranýři. — České Slovo ze dne 10. listopadu píše: Ve večerní schůzi senátu odpovídá ministr, Dr. E. Beneš na interpelaci Dra Kloudy a Dra Veselého stran neustálých útoků Fričových, páchaných pověstný-mi "očístnými" letáky. Dr. Beneš zdůraznil, že neodpovídá na útoky revolverové žurnalistiky, nýbrž na dotaz i Fričovi a slibil, že zakročí soudně proti všem na etí utra-čením. Dva byli již odsouzeni, nyní je na řadě Čerenský. Dr. Beneš uvedl v podstatě toto: Žádost Fri-čův, slovečka nervové choroby, aby byl jmenován vyslancem pro Jižní Ameriku, byla odmítnuta. Dána mu toliko měsíční podpora na propa-gandu. Jelikož Frič v Americe co chvíli měnil bydliště, nedochá-řely mu přirozeně peníze této pod-pory pravidelně. Z toho Frič usou-dil, že mu někdo v minister-stvu peníze krade a dělal z toho skandální — ovšem živě — histo-rie ve svých letáčích. Útoky, jež Frič ve svých letáčích podniká, jsou bizarní smyšlenky a nesmys-ly. Frič tvrdí, že na cestě z Ame-riky ztratila se mu zavazadla. Ve své chorobnosti tvrdil, že mu je prohlíželo a odnálo ministerstvo zahraničí. Protokolem, samotným Fričem u zasilatelské firmy "Pra-ga" podepsaným je však prokázá-no, že zavazadla mu byla předá-ta a jím samým že byla vyzve-dána. — Zahrazení revolucní ná-še akce vedla byla téměř bez-krejearu. Náklady na své cesty si hradił Dr. Beneš ze svého a své-řehotí majetku — dvou domků ve Vršovicích a z peněz, nložených před válkou v záložnicích. Šťvanice stran amerických peněz jsou ni-čerností. Peníze, sebrané v Ame-ricce, spravoval sám prezident Ma-saryk. Týž v r. 1917 Dru. Beneš-ovi písemně potvrdil, že Dr. Beneš-ovi z amerických peněz osob-ně nedostal. Dr. Beneš nemá jin-eho majetku než ten, který měl před válkou a jehož v r. 1916 de-

občanů, 42 ženy, 8 dětí, úhrnem 991 osob. Velitelem transportu je major Koptík. Celý transport od-jel odpoledne sanitními vlaky čís. 27, 30 a 28. Strážní praporek jede posledním vlakem. Tím ukončena jest evakuace sibiřského vojska právě ve výročí přiježdu první re-patriční lodi do Terstu. Generál-ní konsulát v Terstu předložil cel-ku na vypravil transporty z 30 lodí z Vladivostoku, jimiž přive-zeno 45,000 legionářů, důstojníků a mužstva, 4460 občanů, 1650 žen a 58 dětí. Celkem tedy vypraveno a jak zjištěno, bez úrazu došlo do republiky Československé 52,000 osob.

Tragická smrt továrníka Forta. — Informativní jízda čtyř vozů "Pragy" a "Tatry" fy. Laurin a Klement a Waltrovy byla zakon-čena před Čes. Budějovicemi ne-šťastím. Vůz závodu Laurin a Kle-ment, na němž seděli továrník Prokop Fort, inž. Samek, kap. Groser a továrník řidič Mareš pře-vrhli se v sobotu, dne 13. listopadu asi 20 km před Čes. Budějovicemi. Továrník Fort a řidič Mareš byli při nešťastí těžce zraněni. Oba ry-chle byli dopraveni do sanatoria dra. Růžičky v Budějovicích, ale továrník Fort ještě při dopravě svému zranění podlehl. V tová-řnicku Fortovi, synu to býv. ministra obchodu v Rakousku dra. Forta, ztrácel klub automobilistů činovní-ka vzácných schopností, český au-tomobilismus pak nadšeného spor-tovce.)

DRS. BREUER
operace a léčení nemocí.
DR. MILOSLAV J. BREUER,
diagnosa a vnitřní nemocí.
ČESTÍ LÉKAŘI

Při naší úslavně máme dokonalou laboratoř k rozpoznávání všech nemocí. Máme nemocnici spojenou pro všech-ny operace a vnitřní případy nemocí. Úřadovna v pokoji číslo 216 Security Mutual Budova.
Severovýchodní roh 12. a O ulice, ve druhém poschodí v předu. Lincoln, Neb.

Vánoce se blíží...

NEODKLÁDEJTE SE ZASLÁNÍM

peněz do Československa

Přímé spojení s bankami Československými umožňují nám rychlé vyplacení zášek. — Naším prostřednictvím zaslané peníze jsou vyplaceny v plné hodnotě. — Za každou zásilku ručíme.

VYSTAVUJEME DRAPTY SPLATNÉ V ČESKOSLOVENSKU.
PRODÁVÁME ČESKOSLOVENSKÉ NOVÉ BANKOVKY.

Americká Státní Banka

1925 Blue Island Ave., roh 18. a Loomis ulice, CHICAGO, ILL. —
NEKOVITOST PŘES PĚT A PŮL MILIONŮ DOLLARŮ.
J. F. ŠTEPINA, předseda. A. J. KRASA, pokladník.

Úřední hodiny: Od 9. do 5. V pondělí a ve čtvrtek do 8. hodin večer. — Přijímání vkladů a posílání zášek do Evropy v sobotu do 8. hodin večer.